

Introducere

Curaj și har –

Un ajutor pentru studiul cărții Estera

Introducere

Fundalul istoric

Cartea Estera ne relatează o istorie din timpul imperiului medo-persan. Este al doilea imperiu mondial după punerea la o parte a lui Israel. Știm că poporul lui Dumnezeu a devenit necredincios și în cele din urmă Dumnezeu a părăsit scaunul Său de domnie din Ierusalim și a încredințat puterea căpeteniilor popoarelor, Nebucadnețar fiind capul primului imperiu mondial. Știm de asemenea că Nebucadnețar a devenit de asemenea necredincios Dumnezeului cerului, Cel care i-a dat puterea în mâini, și de aceea imperiul lui a fost înlocuit de un alt imperiu mondial, așa cum aceasta a fost deja anunțat în viziunile din Daniel 2 și 7.

Prin aceasta, această nouă putere mondială a fost instaurată *prin Dumnezeu*. Prorocul Ieremia vorbește de mai multe ori despre aceasta (în capitolele 50 și 51), și se exprimă foarte clar și în cartea Zaharia. În Zaharia 6,6-8 Dumnezeu spune despre imperiul persan (prezentat în imaginea cailor negri), că ei au potolit mânia Lui în țara de la miazănoapte – în Babel. Mezii și perșii au exercitat judecata lui Dumnezeu asupra babilonienilor (vezi Isaia 13,17; 21,2; Ieremia 25,14; 27,7; 51,11.28; Daniel 5,30; 60,1). La aceasta se adaugă faptul, că primul împărat persan al acestui al doilea imperiu mondial este numit în Isaia 45,1 *unsul Domnului*. Kores, sau Cyrus, era slujitorul lui Dumnezeu. La porunca lui mulți din poporul iudeilor sub conducerea lui Zorobabel se vor întoarce în țara Israel și acolo vor reclădi altarul și Templul.

Dar Scriptura vorbește nu numai de începutul acestui imperiu, ci și despre istoria lui care va urma.

În Daniel 11 se arată deja prorocului, care va fi viitorul imperiului medo-persan: „Acum, îți voi face cunoscut adevărul: Iată, se vor ridica trei împărați în Persia. Cel de al patrulea va strânge mai multă bogăție decât toți ceilalți; și, când va deveni puternic prin bogățiile lui, va răscula totul împotriva împăratului Greciei” (versetul 2). Deci, acest al patrulea împărat este împăratul Ahașveroș din cartea Estera, care în istoria lumii este cunoscut mai mult sub numele de Xerxe I (486-464 înainte de Hristos). El a fost cu adevărat cel mai mare și mai puternic domnitor al imperiului medo-persan. Nimeni nu a posedat atât de multe bogății ca el, și aceasta se vede clar și din capitolul 1 al cărții Estera. El a domnit peste 127 de țări, în timp ce Darius, medul, a posedat șapte țări mai puțin (Daniel 6,2). Teritoriul lui se întindea din India până în Etiopia (Estera 1,1).

Niciodată acest imperiu mondial nu a fost așa de mare cum a fost în timpul acestui al patrulea împărat. Dar în cele din urmă Dumnezeu a dat la o parte și acest imperiu, deoarece el s-a ridicat împotriva lui Dumnezeu. Aceasta însă a avut loc abia un secol și jumătate mai târziu, după evenimentele relatate în cartea Estera. Imperiului medo-persan i-a urmat imperiul greco-macedonean, așa cum a fost revelat lui Daniel în viziunea cu berbecul și cu țapul (țapul din Daniel 8 este Alexandru Cel Mare). Dar totul a avut loc la timpul lui Dumnezeu, la mult timp după ce Xerxe (în concordanță cu Daniel 11,2) a ajuns deja o dată în contact cu Grecia. Acest Xerxe, sau Ahașveroș, a fost împăratul renumit, de care cei mai mulți dintre noi a auzit

Introducere

în timpul școlii, că el a întreprins o expediție militară enormă împotriva Greciei, dar care a sfârșit printr-o înfrângere îngrozitoare. La aceasta se referă Daniel 11,2, în timp ce cartea Estera tace în privința aceasta. În cărțile noastre de școală se pune mult accent pe faptul că istoria Europei ar fi arătat cu totul altfel, dacă Xerxe ar fi biruit și ar fi cucerit Grecia. Se accentuează și însemnătatea mare a victoriei Greciei. Dar despre aceste lucruri nu auzim nimic în cartea Estera.

Scrierea istoriei de către Dumnezeu

De ce această tăcere? Din alte surse știm că Xerxe a întreprins această expediție militară în anul al treilea al domniei sale. Și acesta este și anul în care a avut loc ospățul, pe care l-a sărbătorit 180 de zile (Estera 1,2-4). Dar din durata mare a acestui ospăț se vede deja că nu era vorba de o masă de prânz obișnuită. Era timpul de pregătire pentru război; dar Scriptura nu amintește acest lucru nici măcar cu un cuvânt. În cartea Estera capitolul 1 citim despre anul *al treilea* al domniei lui și în capitolul 2 se continuă cu anul al *șaptelea* al domniei lui (versetul 16). Între acești ani sunt cei trei ani în care el a făcut război cu Grecia, din anul al treilea al domniei lui și până în anul al șaselea. Cartea Estera însă nu se referă la aceasta, deoarece Dumnezeu tratează istoria lumii cu totul altfel decât are loc în școlile noastre. Pentru noi a fost foarte important să știm care a fost soarta Europei în acești ani (483-480 înainte de Hristos), dar pentru Dumnezeu a fost mult mai important cum îi mergea poporului Său Israel între timp în imperiul persan!

Dumnezeu ține seama și evaluează istoria lumii *în relația ei cu poporul Său*. Tot așa la începutul istoriei omenirii au avut loc multe războaie, dar Dumnezeu amintește numai un război, despre care ne este relatat în Geneza 14. De ce? Deoarece Lot și Avraam au fost implicați în el, și aceasta era important pentru ochii lui Dumnezeu. De aceea noi ar trebui să privim istoria lumii într-o altă lumină, în lumina lui Dumnezeu. Este de asemenea ciudat, că Mardoheu, care joacă un rol important în această carte, este necunoscut în scrierile istorice ale mezilor și perșilor. Estera este *probabil* împărăteasa, pe care noi o cunoaștem din istoria Persiei sub numele de Amestris; însă aceasta nu este sigur. În orice caz Mardoheu nu este amintit. Se pare că pentru oamenii lumii acesteia istoria lui are valoare mică, dar pentru Dumnezeu ea a fost evident de cea mai mare importanță, deoarece El i-a dedicat în Biblie o carte întreagă.

Poporul lui Dumnezeu ocupă pentru Dumnezeu în istoria lumii un loc important. Aceasta a fost așa atunci, și aceasta este valabil și astăzi. Pe Dumnezeu nu-L interesează războiul dintre marile puteri mondiale, ci bunăstarea poporului Său. Vedem aceasta foarte bine în Daniel 10, unde puterile demonice (căpeteniile) înapoia Persiei și Greciei par să nu se lupte una împotriva celeilalte, ci împotriva lui Mihail, căpetenia lui Israel, a poporului lui Dumnezeu. Astfel pe Dumnezeu Îl interesează poporul Său, oricât de mic și de desconsiderat ar fi el. Astăzi El ne are pe noi creștinii înaintea ochilor Săi. Și când Adunarea va fi luată de pe scena lumii acesteia, atunci Dumnezeu va aduce iarăși istoria lumii în legătură cu vicisitudinile vechiului Său popor Israel. El Își are ochii îndreptați asupra rămășiței poporului Său, așa cum putem vedea și din cartea Estera.

Evenimentele amintite aici au avut loc pe când Ezra se afla încă în Persia. Zorobabel se întorsese deja cu aproximativ 42.000 de iudei la Ierusalim, dar Ezra s-a urcat la Ierusalim abia

Introducere

sub domnia lui Artasasta (=Artaxerxe I), fiul lui Xerxe I. Cartea Estera se poate încadra istoric între capitolele 6 și 7 din cartea Ezra. Și dacă s-ar fi împlinit realmente porunca împăratului de a ucide pe toți iudeii, atunci fără îndoială și Ezra ar fi fost ucis prin șiretlicul rău al lui Haman. Pe lângă aceasta, iudeii, care erau deja în Ierusalim, ar fi fost în pericol, căci planul lui Haman era să nimicească pe toți iudeii *din tot imperiul!* Dar spre fericire, Dumnezeu păzește poporul Său, și aceasta se arată în mod deosebit în această carte.

Dumnezeu Se ține ascuns

Este cu atât mai ciudat, cu cât Numele lui Dumnezeu nu Se întâlnește în cartea Estera. Dumnezeu ocrotește poporul Său, aceasta se vede foarte clar. Dar Numele Lui nu este amintit, și noi nu găsim nici rugăciuni adresate Lui. Nu vedem aici nici preoți, nici proroci și nici o jertfă. Tot ce stă în legătură cu serviciul divin iudaic este trecut sub tăcere. Nu este aceasta foarte remarcabil, tocmai într-o carte care vorbește așa de clar de purtarea de grijă a Lui Dumnezeu față de poporul Său și unde intervenția Sa în previziunea Sa stă așa de mult pe prim plan? Desigur aceasta nu este întâmplător, este un motiv pentru aceasta. Poporul era aici în străinătate, din cauza neascultării și a necredincioșiei față de Domnul. Legătura publică cu El era distrusă, și de aceea El trebuia să se țină pe planul secund. Dar aceasta nu înseamnă că El încetează să poarte grijă de poporul Său. În privința aceasta această carte oferă o dovadă elocventă. Dar El nu Se poate face cunoscut public; și chiar și în cele mai grele împrejurări El rămâne ascuns, și noi auzim numai despre *post* și nu și de rugăciune.

Dumnezeu nu Se poate revela acestui popor, care nu s-a întors împreună cu Zorobabel în locul în care El a lăsat să locuiască Numele Său; dar aceasta nu înseamnă că El îi uită. Gândesc că în Biblie nu este o altă carte în care noi putem vedea mai clar mâna lui Dumnezeu înapoia culiselor. Dumnezeu are aici toată situația în mâna Sa. El conduce pe Estera în palatul împărațesc. El îngrijește ca Mardoheu să descopere complotul celor doi fameni ai împăratului, că acesta a fost desigur notat, dar între timp a fost dat uitării. El călăuzește lucrurile așa fel, că planul de nimicire alcătuit de Haman urma să fie executat abia după aproape un an. Însă în mod deosebit vedem în noaptea fără somn a împăratului Ahașveroș, cum El în previziunea Sa este la lucru. Exact în acest moment hotărât, când totul depinde de harul lui Dumnezeu față de poporul Său, împăratului i se amintește prin citirea în cartea aducerilor aminte de atitudinea nobilă a iudeului Mardoheu. Și tocmai în același moment Haman stătea gata în curtea din afară a palatului, ca să împlinească planul său odios. Însă în loc de aceasta el este constrâns să acorde onoarea cea mai mare dușmanului său de moarte (capitolul 6). Deci cu toate că Dumnezeu rămâne pe planul secund, El conduce totul foarte exact.

Istoriografia profetică

Dar această carte ne arată nu numai cum Dumnezeu a cruțat atunci pe poporul Său; ea are și un scop mult mai larg, spiritual și profetic. Potrivit cu Romani 15,4 și 1 Corinteni 10,11, cărțile Vechiului Testament nu au fost scrise în primul rând pentru Israel, ci pentru noi, peste care au venit sfârșitul veacurilor. Învățăm din cartea Estera, cum Dumnezeu Se gândește și astăzi la poporul Său, chiar dacă El, vorbind în general, nu Se mai poate revela așa de evident cum era în timpul de început al Adunării. Totuși în aceste ultime zile El dorește să aibă fii și

Introducere

fiice, care potrivit cu 2 Corinteni 6,17.18 merg pe drumul lor despărțiți de rău. Față de ei dorește El să-Și dovedească credințioșia, deoarece ei ocupă poziția bisericii Filadelfia (Apocalipsa 3,7-13).

Găsim aici însă și lecții *profetice* importante. Cartea Estera este ultima carte istorică a Vechiului Testament, și este foarte remarcabil, că Dumnezeu arată așa de clar spre Omul după inima Sa, Fiul Omului, care odată va primi toată onoarea și va domni peste toate lucrurile. Căci este un *Om*, care cândva va fi pus de Dumnezeu peste toate lucrurile, și astfel vedem în ultimul capitol al cărții acesteia un tablou al unei domnii viitoare în Împărăția de o mie de ani și a binecuvântării viitoare pentru Israel și pentru națiuni.

Prima carte din Vechiul Testament începe de asemenea cu un model important despre Hristos în domnia Sa peste creație, și anume în Adam – unit cu soția lui Eva – ca și cap al tuturor lucrurilor. Și istoriografia Vechiului Testament se încheie de asemenea cu același subiect, care este tratat în mod deosebit și prin prorocii ultimi – Zaharia și Maleahi. Dumnezeu are cu adevărat o mare bucurie să arate mereu din nou spre slava Fiului Omului, căruia El Îi va supune toate lucrurile.

Este astfel o interpretare profetică foarte importantă a acestei cărți, care stă în legătură cu alte două cărți ale Vechiului Testament: cartea Rut și Cântarea Cântărilor. Toate cele trei cărți au comun faptul că o femeie este punctul central; Rut, sunamita și Estera. Ele sunt modele ale rămășiței credincioase din Israel, în mod deosebit în timpul necazului cel mare, care va veni asupra pământului după răpirea Adunării. Atunci Dumnezeu Se va preocupa din nou cu vechiul Său popor Israel și Îi va trece prin aceste grele încercări, și în final Îi va salva și Îi va conduce la slavă sub conducerea lui Mesia.

Însemnătatea simbolică și aplicarea practică

În aceste trei cărți este permanent vorba de mireasă, aceasta este rămășița din Israel și în mod deosebit de orașul Ierusalim (căci acesta este mireasa propriu-zisă a Împăratului în Împărăția păcii, așa cum se vede din Psalmul 45 și din multe altele prorocii). El este mireasa pământescă a Domnului Isus, care în cartea Rut este prezentat prin tabloul lui Boaz și în Cântarea Cântărilor prin Solomon (mirele). În cartea Estera relațiile sunt puțin altfel, așa cum vom vedea, dar și aici găsim istoria unei mirese și a unui mire. Așa de important consideră Dumnezeu acest subiect și așa de mult iubește El rămășița poporului Său, că El dedică trei cărți acestui subiect!

În aceste cărți se accentuează mereu, că Israel a pierdut tot ce posedă odinioară. El nu mai are nici un drept la vreo binecuvântare sau la vreo făgăduință a lui Dumnezeu. În cartea Rut aceasta este foarte clar. Rut este o păgână, care nu poate avea nici un drept la moștenire, ca să nu mai vorbim de vreo legătură cu Boaz. Tot așa este și cu mireasa în Cântarea Cântărilor și tot așa și cu Estera, al cărei trecut este trecut sub tăcere și ca orfană este total dependentă de favoarea lui Mardoheu. Însă în timp ce în cartea Rut și în Cântarea Cântărilor este vorba de legătura miresei cu mirele, în cartea Estera accentul este pus pe altceva. Aici nu este vorba de o legătură de căsnicie între Estera și Mardoheu (ca tablou al lui Hristos), ci între Estera și Ahașveroș. Și noi vom vedea că acesta este un tablou al lui Dumnezeu Însuși; așa cum Israel din vechime a avut legătură cu Dumnezeu și este numit soția lui Dumnezeu.

Introducere

Vedem astfel în Ahașveroș un tablou al lui Dumnezeu; în persoana lui Estera un tablou al rămășiții din viitor din Israel; Mardoheu este un tablou al Domnului Isus, în mod deosebit ca Mesia și Împărat al lui Israel; și în Haman vedem în sfârșit un tablou al lui antihrist, care depune eforturi să nimicească poporul lui Dumnezeu. Împreună ei constituie persoanele principale ale istoriei profetice din ultimele zile. Împărăteasa de odinioară, Vasti, simbolizează biserica necredincioasă, care ca mărturie a lui Dumnezeu pe pământ va fi dată la o parte.

Însă alături de interpretarea profetică a acestei cărți în legătură cu istoria lui Israel din ultimele zile, există și o aplicare practică pentru noi. Căci Dumnezeu caută și astăzi o rămășiță credincioasă, o rămășiță cu caracterul biserici Filadelfia (Apocalipsa 3,7-13), în mijlocul decăderii generale a mărturiei Sale pe pământ. Aceasta este mică și slabă, dependentă de har, deseori în strâmtorare și amenințată de puterea dușmanului. De aceea noi găsim aici – ca pretutindeni în Scriptură – totodată învățături spirituale de valoare pentru noi, făcând abstracție de interpretarea propriu-zisă profetică a acestei cărți cu privire la Israel.

Pentru unii cititori este probabil un gând nou, că Ahașveroș – un împărat păgân – poate fi un tablou despre Dumnezeu. Însă găsim aceasta încă o dată în Vechiul Testament, și anume în cartea Geneza. Faraonul puternic este acolo un tablou despre Dumnezeu, și Iosif, atât în umilirea lui cât și în înălțarea lui, este un tablou despre Hristos. Și noi vedem aici din nou o paralelă între cartea Geneza și cartea Estera, prima și ultima carte istorică din Vechiul Testament. Drumul lui Iosif este același, ca și al lui Mardoheu; din poziția cea mai de jos este ridicat de domnitorul suveran în poziția cea mai înaltă. Amândoi sunt imagini despre Hristos, care în Împărăția de o mie de ani în Numele lui Dumnezeu va domni peste toate lucrurile. Însă studiul fiecărui capitol al cărții Estera, pe care dorim acum să-l începem, ne va oferi suficiente ocazii să ilustrăm mai exact însemnătatea acestor imagini.